

Ka 3 Dibatsela, 1964, kua Langa Township, go la Kapa, go belegwe seopedi. Brenda Nokuzola Fassie, e be ele sekgwari.

Dimilione tša balatedi ba gagwe ba ile ba mo rea
Ma Brr.

Lapa la gabo le be le itopela tša fase. Mmagwe o be a hlwekiša malapa a batho gomme tatagwe o hlokošetše ge Brenda a le nywaga ye mebedi fela.

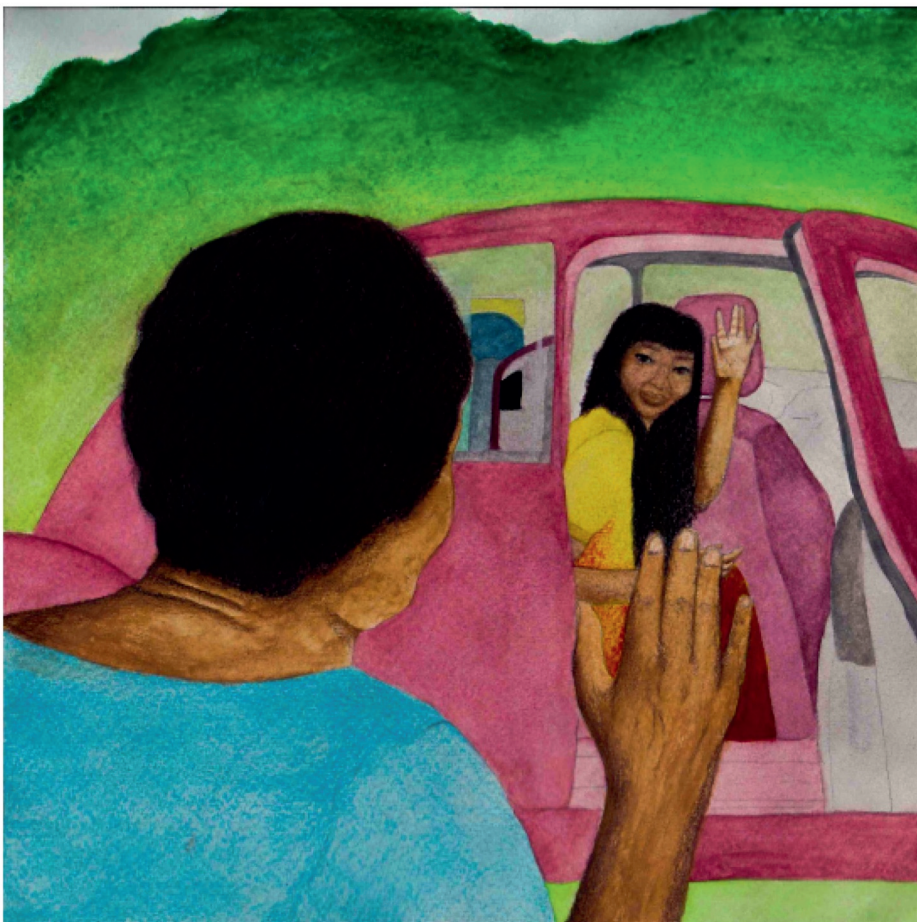
Brenda e be e le wa mafelelo go bana ba senyane. Mmagwe o be a emetše mošemane, a re go belega Brenda, a swanela ke go nyaka leina ka pela.

Ka ge le yena e le motho wa mmino, a rata seopedi sa Amerika, Brenda Lee, o ile a rea morwedi wa gagwe Brenda.

Ge a na le nywaga ye mene, Brenda o be a šetše a opela meletlong ya kereke. Mmagwe a letša piano gomme Brenda a opelela phuthego.

Ka nywaga ye tshelala, Brenda o be a šetše a na le sehlopha, *Tiny Tots*, ba opela ebile ba lefelwa ke baeti ba ka mo nageng.

Ge a na le nywaga ye lesometshela, Brenda o be a šetše a tsebjwa ke baopedi ba kua Kapa.

Mohlami yo hlwahlwa, Koloï Lebona o ile a mo etela. Yena o ile a kgahlwa ke lentšu le le botse la Brenda.

Morago ga moo, Brenda o ile a leba Johannesburg. E se kgale ke ge a šetše a hlamile sehlopha sa gagwe, *'Brenda and the Big Dudes.'*

Sehlopha se ile sa ntšha koša ya go ratega ya '*Weekend Special*'.

Balatedi ba Brenda lefase ka bophara, ba baso le ba bašweu, baswa le ba bagolo, ba be ba bonwa ba binela yona koša ye!

Bjale ka ge leina la yona le itlhaloša, koša ye e be e le ya mafelelo a beke. E be e letšwa go tloga ka Labohlano go fihla ka LaMorena.

Ngwageng wa 1998, Brenda o ile a šoma le mohlami wa mmmino, Chicco Twala. Bobedi ba ntšha dikoša ka go latelana. *'Too late for Mama,' 'Memeza', 'Nomakanjani'* le tše dingwe.

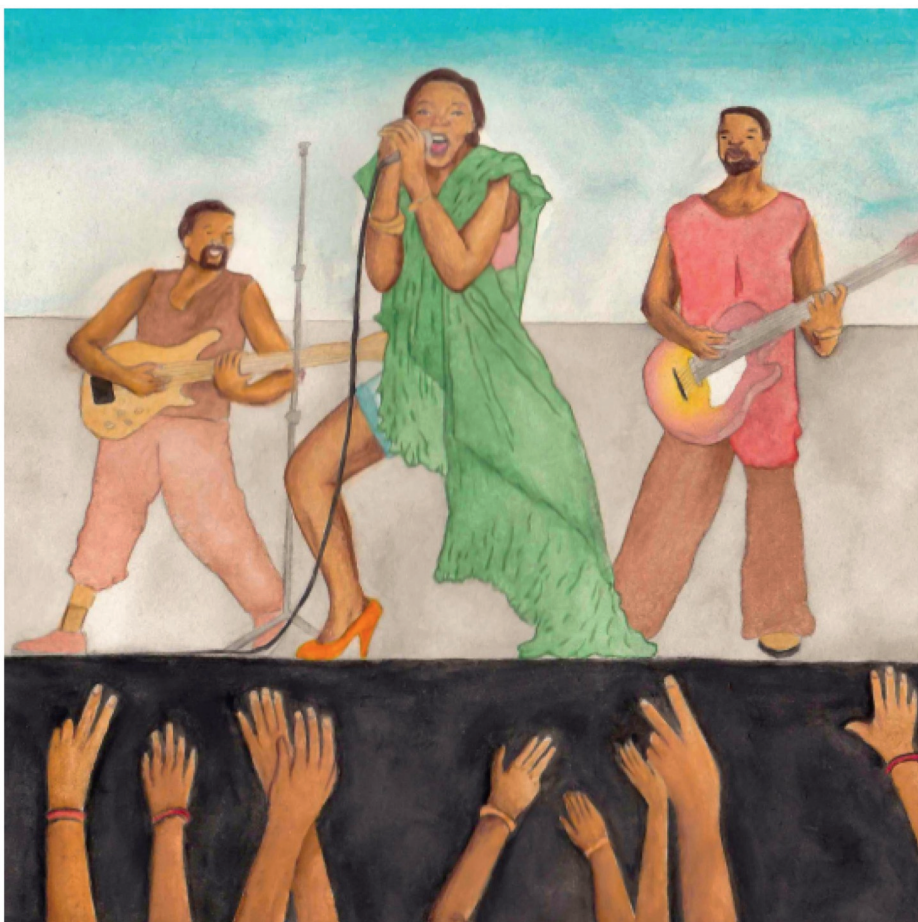
Katlego ye ile ya latelwa ke difoka tša mmmino tše dintši, tša *KORA, SAMA, Best Female Artist, Best Selling single*, le tše dingwe. Ma Brr o be a tumile lefase ka bophara!

Mo gae, Afrika Borwa, Brenda o be a tumile kudu moo e
lego gore go be go se na moletlo woo o ka ketekwago wa se
kwe ye nngwe ya dikoša tša gagwe.

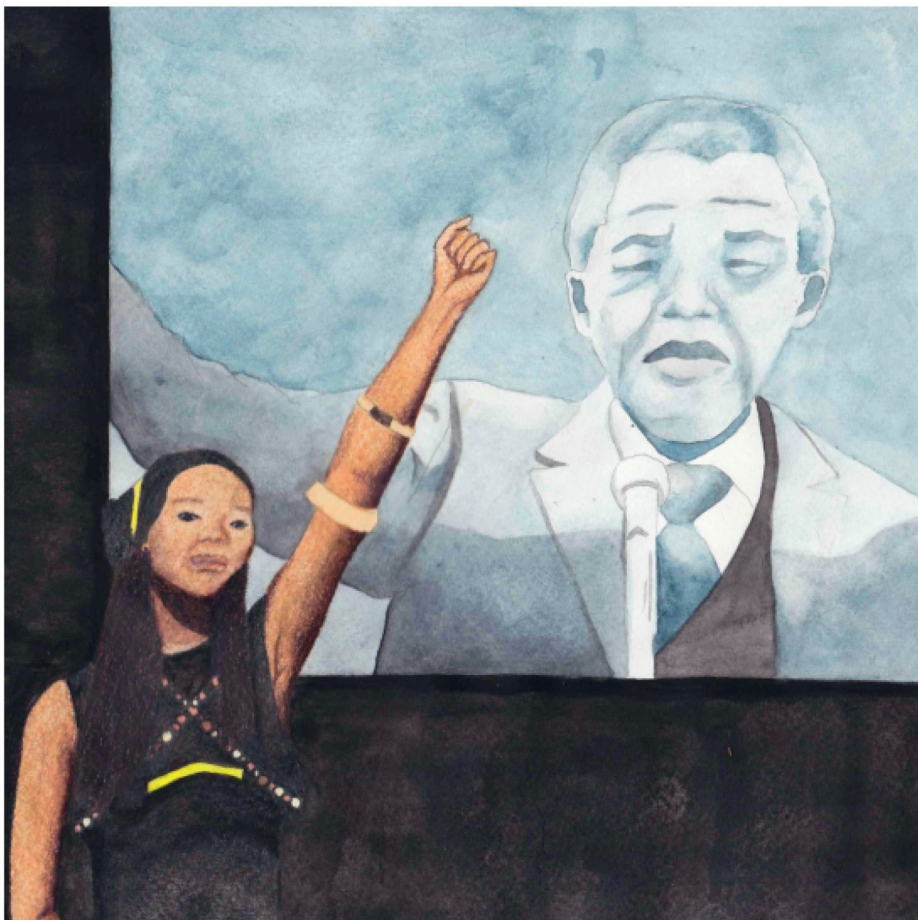
'*Vulindlela*,' o be o ka se hloke go ekwa manyalong.

'*Ag shame lovey*,' e be e ratwa kudu ke bana, bao ba tla
bonwago ba ekiša ka mokgwa woo Ma Brr a bego a bina ka
gona.

Kua dikonsarateng, o be o tla kwa balatedi ba gagwe ba goelela ba re, "Brenda! Brenda!" e le ge ba fela pelo gore o namela neng sefaleng.

Ge ba mo theeditše, ba be ba bonwa ba opela ebile ba lla. Go kweng lentšu la gagwe, ba be ba kgorometšana ba leka go namela sefala go swara naletšana ya bona. Lentšu le mmino wa gagwe di ile tša mo dira motho wa go tsebega kudu.

Ka ngwaga wa 1990, Ma Brr o ile a bontšha tlhompho go Mopresidente wa peleng, Nelson Mandela, yoo a bego a sa le kgolegong ka nako yeo, ka koša ya, *'Black President'*.

Koša yeo e ile ya hlola mathata le mmušo wa kgatelelo wa nako yeo.

Seo sa dira gore Brenda a tšee sephetho sa go opela fela ka Sezulu, IsiXhosa le Sesotho. Balatedi ba gagwe ba ile ba thabela seo le go feta!

Brenda o ile a fihlelela toro ya gagwe ya go ba moopedi, efela a hlokofala e sa le yo monnyane, ka mengwaga ye 39, ka la 9 Mopitlo 2004.

O be a na le ngwana o tee wa mošemane, Bongani. Lehu la gagwe e ile ya ba manyami ka mo Afrika Borwa.

E be e le letšhogo le dillo e le ge batho ba makaletše lehu leo la mmamoratwa wa bona wa mmino.

Morago ga lehu la gagwe, balatedi ba Brenda ba ile ba ya mafelong a go rekiša mmmino go yo reka mmmino wa gagwe.

Ba be ba tshepa gore ge a hlokofetše mmmino wa gagwe o ka se sa ba gona.

Barekiši ba mmmino wa gagwe ba ile ba rekiša diketekete tša mmmino wa Brenda ka yona nako yeo.

Brenda o ile a hlompfiwa ka sehlwaseeme sa bogolo bja go lekana 1570m, kua Newtown, Johannesburg.

Kgauswi le sehlwaseeme seo go na le setulo seo se beilwego gore batho ba kgone go dula ba bolele le yena. Tlhompho ye nngwe ke ge a balwa bjalo ka motho wa bo 17 go batho ba 100 ba maemo a godimo ka mo Afrika Borwa.

Seo se be se hlatsela gore Brenda e be e le seopedi sa go tuma seo se ka se lebalwego. Le lehono, batho ba sa ipshina ka mmmino wa gagwe.

—Dipotšišo

1. Na Brenda o belegetšwe kae?
2. Na o gopola gore ke ka lebaka la eng ba ile ba rea sehlophana sa bona *Tiny Tots*?
3. Na mmmino wa Brenda o be o dira gore balatedi ba ikwe bjang? Fahlela karabo ya gago.
4. Na go ra go reng ge ba re mmušo wa kgethologanyo? Botšiša ba ka gae go hwetša tshedimošo ye ntši.
5. Thala karolo ya kanegelo yeo o e ratilego kudu o be o e fe hlogo.
6. Hlama sereto sa go hlomphe Brenda sa go ba le ditemana tše tharo.
7. Ke diopedi dife tše dingwe tša Afrika tše o kwelego ka tšona?
8. Hlaloša meholo ye mengwe le ye mengwe ye mehlano ya mmmino.

Kanegelo ye e hlamilwe gape ya ngwalwa ka
Sepedi, ele karolo ya protšeke ya dipadi ya Zenex
Ulwazi Lwethu ka ngwaga wa 2021.

